

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0919.4.ZP1.B/C.PM

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Propedeutyka medycyny

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Introduction to medicine

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Zdrowie publiczne
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	dr Kamila Fortunka
1.6. Kontakt	kamila.fortunka@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski, angielski (10 godzin wykładu w semestrze II, oraz 10 godzin ćwiczeń w semestrze II)
2.2. Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z biologii

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	Wykłady (W) (w tym zajęcia realizowane w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), ćwiczenia (C). Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa.
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Microsoft Teams
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną, Egzamin
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy i konwersatoryjny. Ćwiczenia: metoda sytuacyjna, klasyczna metoda problemowa, pogadanka, dyskusja wielokrotna (grupowa).
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Kujawska-Łuczak M., Pupek-Musialik D. (redaktorzy), Propedeutyka medycyny klinicznej. Podręcznik dla studentów analityki medycznej, wydanie I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań, 2014. 2. Gajewski P., Jaeschke R. (redaktorzy naukowci), Interna Szczeklika 2025 Podręcznik chorób wewnętrznych, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2025. 3. Leowski J., Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne, wydanie V, CeDeWu, Warszawa, 2023. 4. Wojtczak A., Zdrowie publiczne. Najważniejsze zagadnienia dla studiujących i zainteresowanych nauką o zdrowiu, wydanie II, CeDeWu, Warszawa, 2024. 5. Paradowska-Stankiewicz I., Rosińska M., Wojtyński B., Zieliński A. (redaktorzy naukowci), Epidemiologia. Od teorii do praktyki, wydanie I, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2021.

3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Sygit M., Zdrowie publiczne, wydanie III, Wolters Kluwer, Warszawa, 2023. 2. Gautam N., Dessie G., Rahman M. M., Khanam R., Socioeconomic status and health behavior in children and adolescents: a systematic literature review, Frontiers in Public Health, 2023, tom 11 3. Owczarek K., Fijałkowska I. (redaktorzy naukowci), Psychologia, medycyna, zdrowie, tom 3, wydanie I, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2022. 4. Randall D., Booth J., Wiles K. (pod redakcją), Kumar and Clark's Clinical Medicine, wydanie 11, Elsevier, 2025.
---	--

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- **C1.** Zapoznanie z pojęciem zdrowia i choroby oraz wpływu czynników behawioralnych i środowiskowych na stan zdrowia człowieka.
- **C2.** Przekazanie wiedzy na temat etiologii, patogenezy, diagnostyki i leczenia wybranych chorób, ze szczególnym uwzględnieniem chorób o znaczeniu społecznym.

Ćwiczenia

- **C1.** Zdobycie wiedzy w zakresie analizy wybranych uwarunkowań problemów zdrowotnych populacji.
- **C2.** Zdobycie umiejętności identyfikowania chorób populacji oraz określania ryzyka ich wystąpienia.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady semestr II

1. Stan zdrowia i choroby. Definicja chorób.
2. Etiopatogeneza i fizjopatologia chorób.
3. Wybrane choroby cywilizacyjne.
4. Zaburzenia procesów adaptacyjnych organizmu.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Etiologia, przebieg i leczenie najczęściej występujących chorób poszczególnych układów ze szczególnym uwzględnieniem chorób cywilizacyjnych. Aetiology, clinical course and treatment of the most common diseases affecting individual organ systems, with particular emphasis on lifestyle-related diseases.
2. Zespół metaboliczny – nowoczesne tłumaczenie patomechanizmu. Metabolic syndrome – current understanding of its pathophysiological mechanisms.
3. Główne przyczyny zgonów w Polsce (powikłania sercowo-naczyniowe, wypadki). Leading causes of death in Poland (cardiovascular complications and accidents).

Wykłady semestr III

1. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza.
2. Nowotwory ich zarys, epidemiologia, patogenezy.
3. Wpływ środowiska na występowanie nowotworów.
4. Choroby zakaźne w Polsce i na świecie m. in. choroby prionowe, zakażenia HIV, gorączki krwotoczne i ptasia grypa.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Choroby wieku podeszłego (choroba Alzheimera i Parkinsona) i problemy opieki.
2. Promocja zdrowia i zdrowego trybu życia.

Wykłady semestr IV

1. Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych

2. Współczesne metody diagnostyczne i terapeutyczne.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Algorytmy diagnostyczne wybranych problemów zdrowotnych.

2. Styl życia a zdrowie populacji.

Ćwiczenia semestr II

1. Wpływ osiągnięć medycyny starożytnej na współczesną medycynę.

2. Definicja zdrowia według WHO i wersji uzupełniających. Definiowanie cech zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego.

3. Pojęcia zdrowia psychicznego.

4. Mierniki zdrowia zbiorowego: zapadalność, chorobowość, umieralność ogólna. Warunki zachowania zdrowia (według Narodowego Programu Zdrowia). Pojęcie zdrowia i jego mierniki.

Podział pomiarów: pożądane, graniczne i patologiczne. Przykłady!

5. Choroba, choroba przewlekła, niepełnosprawność. Przykłady niepełnosprawności. Czynniki chorobotwórcze: klasyczne (biologiczne, fizyczne i chemiczne) i nowo poznane (priony i stresory).

Disease, chronic disease and disability. Examples of disabilities. Disease-causing factors: traditional (biological, physical and chemical) and newly recognised (prions and stressors).

6. Genetyczne uwarunkowania chorób. (Przykłady chorób). Wsparcie środowiskowe.

Ćwiczenia semestr III

1. Badanie przedmiotowe i podmiotowe, wywiad, diagnoza.

2. Najgroźniejsze nowotwory u kobiet i mężczyzn. Omawianie programów regionalnych profilaktyki, raka piersi, prostaty i jelita grubego.

3. Zaburzenia emocjonalne, problemy egzystencjalne.

4. Czynniki Europejski Kodeks walki z rakiem.

Ćwiczenia semestr IV

1. International Classification of Diseases of Health Problems.

2. Genetyczne uwarunkowania chorób.

3. Analiza wyników badania epidemiologicznego wybranych problemów zdrowotnych.

4. Algorytm diagnostyczny wybranych problemów zdrowotnych np. w hipercholesterolemii i hipertryglicydemii.

5. Czynniki ryzyka niedokrwiennej choroby serca (NChS)

6. Możliwości terapeutyczne związane ze zmianą stylu życia (dyskusja).

7. Znaczenie programów profilaktycznych dla środowiska i społeczeństwa.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotu we (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
-------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy:

W01	Zna i rozumie procesy choroby i ich znaczenie kliniczne.	ZP1A_W01
W02	Posiada ogólną wiedzę na temat etiologii, patogenezy, diagnostyki i leczenia wybranych chorób, ze szczególnym uwzględnieniem chorób o znaczeniu społecznym.	ZP1A_W02

W03	Zna i rozumie pojęcia opisujące stan zdrowia społeczeństwa, mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem oraz metody określania potrzeb zdrowotnych populacji.	ZP1A_W03
-----	---	----------

w zakresie umiejętności:

U01	Posiada umiejętność przeprowadzania analizy wybranych uwarunkowań problemów zdrowotnych i społecznych.	ZP1A_U06
U02	Potrafi identyfikować stan zdrowia populacji i definiować jej problemy zdrowotne.	ZP1A_U07

w zakresie kompetencji społecznych:

K01	Wykazuje właściwą postawę wobec problemów zdrowotnych populacji z jednoczesnym ustalaniem działań priorytetowych w zakresie ich rozwiązywania.	ZP1A_K03
-----	--	----------

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Egzamin pisemny	Kolokwium		Aktywność na zajęciach

Forma zajęć

1 2:	W	C	W	C	W	C
W01	+		+	+		+
W02	+		+	+		+
W03	+		+	+		+
U01	+		+	+		+
U02	+		+	+		+
K01			+	+		+

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Co najmniej 61% i nie więcej niż 69% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium/egzaminu.
3,5	Co najmniej 69% i nie więcej niż 77% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium/egzaminu.
4,0	Co najmniej 77% i nie więcej niż 85% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium/egzaminu.
4,5	Co najmniej 85% i nie więcej niż 93% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium/egzaminu.
5,0	Co najmniej 93% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium/egzaminu.

Forma zajęć:

ĆWICZENIA (C) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 61% do 68% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (na ocenę wpływa także aktywność na zajęciach)*.
3,5	Zaliczył kolokwium na poziomie 69% do 76% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (na ocenę wpływa także aktywność na zajęciach)*.
4,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 77% do 84% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (na ocenę wpływa także aktywność na zajęciach)*.
4,5	Zaliczył kolokwium na poziomie 85% do 92% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (na ocenę wpływa także aktywność na zajęciach)*.
5,0	Zaliczył kolokwium na poziomie 93% do 100% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (na ocenę wpływa także aktywność na zajęciach)*.

*Punkty za aktywność na zajęciach uwzględniane są po uzyskaniu oceny pozytywnej z przedmiotu na bazie pozostałych kryteriów oceny.

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	90
Udział w wykładach	15
E-learning (zajęcia zdalne realizowane w czasie rzeczywistym)	30
Udział w ćwiczeniach	45
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	60
Przygotowanie do wykładu	30
Przygotowanie do ćwiczeń	30
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	150
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	6

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....